

Даница Размовска Бачевска

Парите на Пајонците и Дамастион (VI-III век пр. н.е.)

Од Нумизматичката збирка на Охридска банка
и приватни колекции

УДК: 737.1(381)“-06/-03”

НУ Завод и Музеј-Охрид
Боро Шаин бр. 10, Охрид

Пајонците се стара етничка популација на јужниот дел од Балканскиот Полуостров, за кои се знаело од средината на II милениум пр. н.е. Првите пишани податоци за нив ги среќаваме кај Хомер во Илијада, каде се споменуваат како сојузници на Тројанците во XIII-XII век пр. н.е.

Во состав на пајонските племиња влегувале: Агријани, Лајаи, Сиропајони, Пеопли, Добери, Дерони, Еордаи, Алмопи, Мигдони, Пелагонци, Деуропи, а кои во историско време се јавуваат како организирана држава.¹

Во VI век пр. н.е. Пајонија го достигнува својот највисок политички, економски и културен подем. Тогаш, се протегала од Стримон на исток до Пелагонија на запад, од морето на југ до изворите на Стримон на север, по целото течение на Аксиј. По Галаската наезда (279 г. пр. н.е), притиснати од Дарданците на север и од Македонците од југ, Пајонците поседуваат мала територија меѓу Таорската Клисуре и Демир Капија.²

За етничкото потекло на Пајонците постојат повеќе мислења во науката; едни ги сметаат за сроден народ со Грците (Белох, Своронос), а други им припишуваат трако-илирско потекло (Г. Кацаров, Д. и М. Гарашанин, Томашек, Кречмер и Оберхимер).³

И. Венедиков и В. Соколовска поаѓајќи од претпоставката дека при формирањето на пајонскиот етнос главна улога одиграло старото автохтоно население, сметаат дека се работи за автохтоно - прединдоевропско население.⁴

¹ N. G. L. Hammond - G. T. Griffith, A History of Macedonia II, 550-336 B.C., Oxford, 1979, 21 и н.

² Е. Петрова, Пајонија во II и I милениум пр. н.е., Скопје 1999, 8-20; В. Битракова Грозданова, Прилог о религији и уметности у Пеонији, ЖА, 41-2, Скопје 1992, 67 и н.

³ Г. И. Кацаров, Пеония, принос къмъ старата етнография и история на Македония, София 1921, 6.

⁴ В. Соколовска, Исар - Марвинци и Повардарјето во античко време, Скопје 1986, 27-28; И. Венедиков, Земите по средния Вардар, Скопје 1943, 35 и н.

Ковањето пари кај Пајонците е одраз на високиот политички, економски и културен развој во периодот од VI до III век пр. н.е. Тогаш, благодарение на рудните богатства кои ги опкружувале, а посебно на златоносните реки и рудниците за сребро, пајонските племиња Дерони, Едони, Бизалти, Орески, Тинтени, Сирина и Лајаи, како и градовите Ихне и Лете, коваат свои пари.

Нивните пари се посебни и со високи уметнички вредности, на кои било преставено сè што имало особено значење во нивниот секојдневен живот, од верски или пак политички аспект.

Пајонците го почитувале сонцето, богот на здравјето и светлината идентификуван преку Аполон, како и Хермес, заштитникот на пастирите. Претставите на Атина, Зевс и Херакле, како и претставите на запрежна кола, говедо, коњ, орел, шлем, рударски чекан, ингот, триножник, молња и др., се застапени на парите на Пајонците.

Во ова излагање, станува збор за 24 примероци на пајонски пари од кои 20 се дел од Нумизматичката збирка на Охридска банка, откупени во текот на 2004 г., како и за 4 примероци од приватни колекционери.* Парите, од кои 23 примероци се сребрени, а само една е бронзена, се добро зачувани. Припаѓаат на пајонските племенски заедници и владетели (VI-III век пр. н.е.). Од нив, четири примероци се на пајонското племе Дерони, а два припаѓаат на Дамастион. Останатите 18 примероци се на пајонските владетели:

- Патрај (340/35 - 315 г. пр. н.е.) 15 примероци
- Авдолеон (315 - 284 г. пр. н.е.) 2 примероци
- Дропион (с.250 - с.230 г. пр. н.е.) 1 примерок

Се работи за поединечни наоди и едно депо од 6 сребрени тетрадрахми на Патрај, со претстава на Аполон на аверсот и коњаник со копје кој напаѓа легнат непријател на реверсот, пронајдено на просторот од Штип кон Радовиш. (сл. 8-13)

Постојат повеќе различни мислења за местоположбата на Дероните. Тие се лоцираат на еден поширок простор од Халкидик и Дојран на југ до областите меѓу Штип и Кратово на север,⁵ додека пак, Лајаите живееле околу изворите на Струма и нејзините притоки, во соседството со Агријаните.⁶

Дероните ковале пари од сребро во евбејски тежински стандард, декадрахми, т.н. булјони со тежина од 41,21 до 34,70 гр., со натпис ΔΕΡΡΩΝΑΙΟΣ, октодрахми, како и тетраболи, боли и ½ обол, со тежина од 0,34 до 0,31 гр. Нивното ковање се датира кон крајот на VI век и почетокот на V век, поточно пред 480 г. пр. н.е.

* Обработката на пајонските пари од Колекцијата на Охридска банка беше за прв пат изведена од П. Јосифовски.

⁵ J. N. Svoronos, L' Hellénisme primitif de la Macédoine prouvé par la numismatique, 1919, reprint Chicago 1979, 20; Ф. Папазоглу, Македонски градови у римско доба, Скопје 1957, 248 и н.

⁶ N. G. L. Hammond, A History of Macedonia I, Oxford 1972, 202; F. Papazoglu, The Central Balcan Tribes in Pre-Roman Times, Amsterdam 1978, 79.

Во крајот на VI и почетокот на V век пр. н.е. јакне моќта на Македонците, особено за време на Александар I (498-454 г. пр. н.е.), кога биле заземени Амфакситида, Мигдонија и Крестонија, како и просторот околу Пангеј. Во два наврата просторот меѓу Вардар и Струма бил под персиска власт, во периодот меѓу 513-498 и 485-480 г. пр. н.е.⁷

Се мисли дека во овој период поголемите номиналии на пари на Дероните служеле за надворешна трговија и плаќање данок на Персијанците, додека помалите номиналии биле наменети за внатрешна трговија.

На Дероните припаѓаат два примероци: еден обол и еден 1/2 обол од сребро, со представа на говедо на аверсот, а на реверсот е истата претстава инкузно (сл. 1 и 2). Во Р. Македонија, во последните десет години, овој тип монети е откриван источно од реката Вардар. Немаме доволно елементи за нивна идентификација, меѓутоа присутноста на симболите (сонцето, кравата) кои се јавуваат на веќе познатите типови на пајонски пари (Докимос, сл. бр. 3, 4), и нивното откривање во Источна Пајонија, е поткрепа за нашата констатација.

Дероните биле водечко пајонско племе, кое во подоцнежниот период ги обединило останатите пајонски племиња во кралство. При тоа, владетелите обично биле од деронско потекло, што е потврдено и со натписот на тетрадрахмите на Ликеј со легендата ΔΕΡΡΩΝΑΙΟΣ.

Монетоковањето на Дероните е оригинално и препознатливо, и е резултат на нивното богатство и нивните длабоки културни традиции како стар автохтон народ.

На Докимос припаѓа еден диобол со претстава на полуклекнатото говедо на аверсот и шлем во вдлабнат квадрат на реверсот (сл. 3), и еден обол со претстава на протома на говедо на аверсот и шлем во вдлабнат квадрант на реверсот (сл. 4). Овие примероци се ковани со ист стандард и иконографија на деронските монети под бр. 1 и 2.

Врз основа на пишаните документи, во науката постои мислење дека Докимос бил владетел на Дероните, Ономантите, Ореските и Едоните.⁸

Монетарницата во Дамастион работела во периодот од 395 до 320 г. пр. н.е. Дамастион бил населен кон крајот на V век пр. н.е. од Грци, од Халкидик. Познати се три типови на сребрени пари на Дамастион, ковани по примерот на Халкидската лига и Олинт:

- тетрадрахми - Аполон/триножник
- драхми - женско божество/ковна плоча
- тетраболи - Аполон/рударски чекан

До денес не е утврдена местоположбата на Дамастион. Постојат повеќе претпоставки: северно од Лихнид, околината на Дебар и кратовско-зле-

⁷ Е. Петрова, Пајонија во II и I милениум пр. н.е., Скопје 1999, 7, 93-96, 167; Истата, Октодрахма на пајонското племе Дерони, Македонски нумизматички гласник 1, Скопје 1994, 9-19.

⁸ H. Gaebler, Die Antike Münzen Nord-Griechenlands (Makedonia und Paionia), Berlin 1935, 145-46; B. V. Head, Historia Nummorum, A Manual of Greek Numismatics, Oxford 1911, 200.

товскиот регион, каде имало рудници на злато и сребро. Во последните поопсежни истражувања, Д. Ујес го лоцира Дамастиион во јужниот дел на Косово.⁹

Како што е познато најубавите примероци на монети се ковани во Дамастиион. Двете тетрадрахми (сл. 5 и 6) се од типот на Аполон/троножец и блиски се со прототипот - Аполон на аверсот на парите од Халкидската лига.¹⁰

Кај примерокот под бр. 6 натписот на реверсот ΔΑΜΑΣΤΙΝΩΝ започнува на левото поле, од горната страна кон долу. Во Македонија поретко се среќаваат овие пари. Во музејот во Прилеп има еден примерок, по еден примерок во Стоби, во музејот во Загреб, а еден потекнува од околината на Скопје (Кучевиште). Во депото од Јањево - Србија и Црна Гора, пронајдено во 1962 г., имало 60 примероци (52 статери на Дамастиион и Пелагија и 8 на Демастиион).

Понатаму хронологијата на пајонското монетоковање можеме да ја следиме преку парите на Ликеј (359-340/35 г. пр. н.е.), кој кова повеќе типови на сребрени пари по примерот на Дамастиион и Олинт, тетрадрахми, драхми и тетраболи, според намален феникиски стандард - пајонски. Така ја намалил тежината на парите од 13 на 12 грама.¹¹

Во Збирката на Охридска банка, најзастапени се монетите на Патрај (340/35-315 г. пр. н.е):

- седум тетрадрахми тип: глава на Аполон/коњаник со копје напаѓа легнат непријател;
- три драхми тип: глава на Патрај/протома на дива свиња;
- пет тетраболи тип: глава на Аполон со тенија/орел надесно.

Патрај ја продолжува традицијата на ковање на пари на Ликеј. Познати се два типа негови тетрадрахми: постариот тип е Аполон/коњска глава, а вториот тип застапен во Збирката на Охридска банка е Аполон/коњаник напаѓа паднат непријател. За оваа претстава се смета дека ја слави победата на Аристон - братот на Патрај, над Сатрапот, персиски владетел во битката кај Гавгамела, како сојузник на Александар III.¹²

⁹ A. Mayer, *Položaj Damastionna*, Numizmatika II-IV, Zagreb 1936, 17-23; J. M. F. May, *The Coinage of Damastion and the Lesser Coinages of the Illyro-Paeonian Region*, London, 1939, 189; В. Битракова Грозданова, *Споменици од хеленистичкиот период во СР Македонија*, Скопје, 1987, 84. D. Ujes, *Recherche sur la localisation de Damastion est ses mines*, Revue Numismatique, Paris, 2002, 103-129.

¹⁰ J. M. F. May, *op. cit.*, 1939, 46; I. Jourukova, *Peonija, Pelagija i Damastion u svetlu nekih novih nalaza*, Numizmatika I (VIII), Zagreb 1988, 6-8; B. Horvat, *Još o nekim važnim nalazima u Jugoslaviji*, Numizmatika 3-4, Zagreb, (1934-1936), (1936), 134-137; I. Mirnik, *Coin Hoards in Yugoslavia*, BAR Int. Ser. 95 (1981); D. Ujes, *Deo ostave teradrahmi Damastionna i Daparije i statera korinskog tipa iz Risna (IGH 391) u Narodnom muzeju u Beogradu*, Numizmatika 20, (1997), 7-18.

¹¹ Д. Вучковић Тодоровић, *Прилог познавању новца пеонских владара*, Старинар XXIV-XXV, Београд; H. Gaebler, *op. cit.*, 1935, 199 и н., XXXVII, 1-14.

¹² Д. Размоска Бачева, *Нумизматичките наоди од југозападниот дел на Република Македонија од V век пр. н.е до XIV век пр. н.е*, Охрид 2002, 25; H. Gaebler, *op. cit.*, 1935, 206; Е. Петрова, *op. cit.*, 1999, 111.

Како што веќе споменав, дел од Збирката на Охридска банка е и депо-то со 6 примероци на тетрадрахми на Патрај тип: Аполон/коњаник напаѓа паднат непријател, пронајдено на патот од Штип кон Радовиш (сл. 8-13). Парите се добро зачувани, а нивната тежина се движи од 12,99 гр. до 12,40 гр., а дијаметарот од 26 мм до 23 мм. Правени се со различни калапи. Изработката на претставите на аверсите и реверсите е со високи уметнички квалитети.

Кај поединечните наоди, на реверсите на парите на Патрај застапени се: трозабец, грозд, букарион, кантарос и монограм.

Стилизираниот цвет на акант или лилјан се јавува на парите на Дероните како и на Ликеј, а подоцна на парите на Патрај се јавува во форма на буквата „Y“. Драхмите на Патрај со негова претстава на аверсот и дива свиња на реверсот (сл. 14-16), се блиски на парите од Дамастион со претстава на Аполон.

Иста претстава на Аполон на аверсот имаат и неговите тетраоболи, а на реверсот е претставен орел (сл. 17-21). Овој тип иконографски е близок со парите на Александар III со претстава на Зевс/орел.

Авдолеон (315-286/5 г. пр. н.е.) ковал тетрадрахми, дидрахми, драхми и тетраоболи. Во првата фаза (313-305 г. пр. н.е) кова пари според пајонскиот стандард. Во збирката се наоѓаат две драхми кои припаѓаат на типот: Атина/коњ (сл. 22, 23). По 306/5 г. пр. н.е., по примерот на дијадосите и Авдолеон се прогласил за крал и кова пари според атички стандарди со тежина од околу 17 грама, најчесто со претстава на Херакле со лавовска кожа на аверсот, а на реверсот Зевс седнат на престол и натпис ΑΥΔΩΛΕΟΝΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

По неговата смрт и галската наезда Пајонија осиромашува, па така се намалува и продукцијата на сребрените пари. Неговите наследници Леон (по 278-250 г. пр. н.е.) и неговиот син Дропион (с. 250-с. 230 г. пр. н.е) коваат бронзени пари со претстава на аверсот на Зевс, а на реверсот крилеста молња со легендата ΠΑΙΟΝΩΝ и монограм Δ Дропион (сл. 24). Во врска со реверсниот натпис ΠΑΙΟΝΩΝ и монограмот Δ, некои учени сметаат дека овој тип монети и припаѓа на пајонската област Доберос.¹³

Други пак, како Е. Петрова, мислат дека овој тип пари припаѓа на кралот Дропион, оснивач на пајонскиот Κοῖνον, кој ги исковал парите со намера да го стави во центарот на вниманието новооснованиот пајонски Κοῖνον, а своето име го означил со монограмот Δ.¹⁴

Парите на Дероните поретко се среќаваат во Р. Македонија. Во Нумизматичката збирка на Народната банка изложени се еден тетраобол од типот: полуклекнатото говедо/вдлабнат квадрант, во него шлем; и обол од типот: крава/истото инкузно.

¹³ H. Gaebler, op. cit., 1935, 206

¹⁴ Е. Петрова, op. cit., 1999, 166-167; Истата, Октодрахма на пајонското племе Дерони во збирката на Музејот на Македонија, Македонски нумизматички гласник, бр. 1, Скопје 1994, 9-19; X. Божов - В. Пејков, Монети и Монетосечение през вековите, София 1988, 22-23.

На Лајаите припаѓа една октодрахма (520-480 г. пр. н.е) од типот брадест маж управува кола/Пегаз во вдлабнатиот квадрант.

Во текот на IV век пр. н.е се јавува нов подем во монетоковањето на Пајоните кој продолжува и во III век пр. н.е. Во овој период пајонски тетрадрахми биле ковани и за потребите на варварските племиња на север. Тогаш, биле ковани и имитации од локалните мајстори. Со сè поголемата хеленизација на пајонската држава се јавува стокопарична размена во вистинската смисла на зборот, која била основен фактор за преминување од племенско уредување во државна организација.

Во периодот од Ликеј до Дропион, Пајонија е независно кралство. Најбројни се парите на Патрај што е резултат на неговото дваесетгодишно владеење.¹⁵

Каталози:

BMCC	B. V. Head, A Catalogue of the Greek Coins in the British Museum: Macedonia, London 1989
Cohen	H. Cohen, Description historique des monnaies frappees sous l'empire Roman, Vol. I-IV, Graz 1955
Gaebler	H. Gaebler, Die Antike Münzen Nord-Griechenlands (Makedonia und Paionia), Berlin 1935
SNG, ANS	Silloge Nummorum Graecorum: American Numismatic Society, The Collection of Macedonia I, Part 7, New York 1987
Svoronos	J. N. Svoronos, L' Hellénisme primitif de la Macédoine prouvé par la numismatique, 1919, reprint Chicago 1979

¹⁵ B. Соколовска, op. cit., 1986, 24; D. Ujes, A Tetradrachm-subaeratus of the Paeonian King Patraos found at Risan, MNJ 2, Skopje 1996, 23-32.

Пајонски племенски заедници**Дерони (?)****1. Обол, по 480 г. пр. н.е**

Ав. Говедо, надесно; горе соларен симбол

Рев. Истото инкузно

AR. 0,58 г; 16 мм ↖

ОБ 04/30 - 1/9

2. 1/2 Обол, по 480 г. пр. н.е.

Ав. Говедо, надесно; горе соларен симбол

Рев. Истото инкузно

AR. 0,31 г; 16,1 мм ↑

ОБ 04/30 - 1/7 - 2

3. Дерони (Докимос?)

Диобол? 500-480 г. пр. н.е.

Ав. Говедо, полуклекнато; надесно; главата свртена налево; горе свезда
Рев. Вдлабнат квадрат; во него шлем, налево

AR. 1,33 г; 16,44 мм ←

Svoronos, T-II, 11.

ОБ 04/30 - 1/8

4. Обол 500-480 г. пр. н.е.

Ав. Протома на животно (јарец?); налево, главата свртена надесно; во зрнест круг

Рев. Вдлабнат квадрат; во него шлем на десно

AR. 0,75 г; 13 мм ↗

Gaebler, 1935, T. XXVII, 36.

Лок. околината на Прилеп (приватна збирка)

Понудено за откуп

во Охридска банка

Дамастион**5. Тетрадрахма, група I-V, 395-380 г. пр. н.е.**

Ав. Глава на Аполон со лавров венец; налево

Рев. ΔΑΜΑΣ/ΤΙΝΩΝ, триножник

AR. 12,82 г; 26 мм ↗

Лок. околината на Прилеп (приватна збирка)

6. Тетрадрахма

Ав. Глава на Аполон со лавров венец, налево

Рев. ΔΑΜ/ΤΙΝΩ, триножник

AR. 11,95 г; 22 мм →

лок. околината на Прилеп (приватна збирка)

Пајонски владетели**Патрај (340/35 - 315 г. пр. н.е.)****7. Тетрадрахма**

Ав. Глава на Аполон со лавров венец; надесно

Рев. Π-ΑΤ[ΡΑΟΥ]; коњаник со копје напаѓа легнат непријател кој е разголен до половина, во левата рака држи штит (македонски)

AR. 11,99 г, 30 мм ↗

BMC, 1-9; SNG cop. 1386-90; SNG, ANS 1023-47

Лок. околина на Штип (приватна збирка)

Откупена од Народна банка на Р. Македонија

8. Тетрадрахма

како претходна
AR. 12,60 г; 23 мм
лок. Штип кон Радовиш
ОБ 04/30 - 6/1

9. Тетрадрахма

како претходна
AR. 12,60 г; 23 мм
Лок. Штип кон Радовиш
ОБ 04/30 - 6/2

10. Тетрадрахма

како претходна
Ав. Глава на Аполон со лавров
венец, надесно во зрнест круг.
AR. 12,74 г; 25 мм ↗
Лок. Штип кон Радовиш
ОБ 04/30 - 6/3

11. Тетрадрахма

како претходна
AR. 12,99 г; 26 мм →
Лок. Штип кон Радовиш
ОБ 04/30 - 6/4

12. Тетрадрахма

како претходна
AR. 12,87 г; 24 мм ↗
Лок. Штип кон Радовиш
ОБ 04/30 - 6/5

13. Тетрадрахма

како претходната ↗
AR. 12,40 г; 24 мм
Лок. Штип кон Радовиш
ОБ 04/30 - 6/6

14. Драхма

Ав. Глава на Патрај? со тенија,
надесно
Рев. ПАТ-РАΟΥ; протома од
дива свиња, надесно
AR. 3,34 г; 15 мм ↗
Лок. Матичански згради, Цетирце
SNG cop., 1391
ОБ 04/2 - 166

15. Драхма

Ав. Глава на Аполон со тенија,
надесно
Рев. како претходната
AR. 3,13 г; 17 мм ↑
Лок. Штип кон Радовиш
BMC, 13; Gaebler, (1935)10;
SNG, ANS, 1050.
ОБ 04/4 - 190/4

16. Драхма

Како претходна ↑
AR. 2,57 г; 20 мм
Лок. Штип кон Радовиш
ОБ 04/190/1

17. Тетраобол

Ав. Глава на Аполон со тенија,
надесно
Рев. ПАТ; орел надесно; лево
монограм ☒
AR. 2,14 г; 14 мм ↑
Лок. Гевгелиско
SNG cop., 1395; Gaebler, T. XXXVII, 26.
ОБ 04/2 - 179

18. Тетраобол

Ав. Глава на Аполон со тенија,
надесно
Рев. ПАТ-РА·Υ; орел надесно, десно
суровица
AR. 2,13 г; 15 мм ↑
Лок. Селце, Штип
SNG cop., 1395.
ОБ 04/2 - 233

19. Тетраобол

Ав. Глава на Патрај?, надесно
Рев. ПАТ..., орел надесно
AR. 2,15 г; 17 мм ↑
Gaebler (1935), T. XXXVII, 25.
Лок: Штип кон Радовиш
ОБ 04/4 - 190/2

20. Тетраобол

Ав. Глава на Аполон надесно
Рев. ПАТ-ΡΟΥ, орел надесно
AR. 1,58 г; 14 мм ↗
Gaebler (1935), T. XXXVII, 26.
Лок. Штип према Радовиш
ОБ 04/4 - 190/3

21. Тетраобол

Ав. Глава на Аполон надесно
Рев. ПАΤΡΑ, орел надесно
AR. 1,75 г; 14 мм ↑
Gaebler (1935), T. XXXVII, 26.
Лок. Штип према Радовиш
ОБ 04/4 - 190/1

Авдолеон (315-286/5 г. пр. н.е)**22. Драхма, пред 305 г. пр. н.е**

Ав. Глава на Атина со шлем во ан-
фас $\frac{3}{4}$ налево
Рев. ΑΥΔΩΛΕ·ΝΤ·Σ; коњ во од надес-
но долу Α
AR. 2,96 г; 15 мм ↗
BMC, 13; Gaebler, (1935)7; SNG Cop,
1403
Лок. Градиште, Кнежје (Билазора?)

23. Драхма, пред 305 г. пр. н.е

Ав. Глава на Атина со шлем во ан-
фас $\frac{3}{4}$ налево
Рев. ΑΥΔΩΛΕ·ΝΤ·Σ, Коњ во од на-
десно долу Α
AR. 3,03 г; 13,7 мм →
SNG cop., 1403
ОБ 04/23/20
ОБ 04/2/125

Дропион (с.250 - с.230 г. пр. н.е.)**24. Бронза**

Ав. Глава на Зевс со дабов венец,
надесно
Рев. ΠΑΙΟΝΩΝ, молња, долу моно-
грам Δ
AR. 2,95 г; 17,8 мм
Лок. Градско, кон Кавадарци
Head, 1911, 237.
ОБ 04/7/11

Coins from Paeonians and Damastion (VI - III century BC) From the Numismatic Collection of the Bank of Ohrid and Private Collections

S u m m a r y

Our article examines 24 specimens of Paeonian coins, of which 20 belong to the Numismatic Collection of the Bank of Ohrid acquired in 2004, as well as 4 specimens from private collections. The coins are in good condition; 23 are made of silver and one is bronze. They belong to the Paeonian tribal communities and rulers (6th to 3rd centuries BC). Four of the specimens belong to the tribe of Derrones, 2 to Damastion, and the other 18, to Paeonian rulers:

Patraus (340/35 - 315 BC) 15 specimens

Audoleon (315 - 284 BC) 2 specimens

Droption (ca. 250 - ca. 230 BC) 1 specimen

These are single finds, but coins were also found in a hoard that had 6 silver tetradrachms of Patraus with the depiction of Apollo on the obverse and a horseman attacking with a spear the enemy on the ground on the reverse. They were discovered in the region between Štip and Radoviš (Fig. 8-13).

The Paeonians are an ancient ethnic population known to have existed in the 2nd millennium BC in the southern part of the Balkan Peninsula.

In the 6th century, Paeonia reached its political, economic and cultural zenith. It stretched from Strymon in the East to Pelagonia in the West, from the sea in the South, to the springs of the Strymon in the North and along the entire course of the Axios.

After the invasion of the Gauls (279 BC), pressed by the Dardanians in the North and the Macedonians in the South, the Paeonians were left only with a small territory between the Taor Gorge and Demir Kapija.

The fact that the Paeonians minted coins testifies to their high political, economic and cultural development. Their coins are highly specific and possess high artistic value; they depicted the most important aspects of their daily lives, religious and political issues.

Translated by
Rajna Hot Koška

1

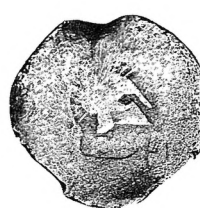
2

3

4

Размер 1:2

5

6

Размер 1:1,5

7

8

9

10

Размер 1:1,5

11

12

13

Размер 1:1,5

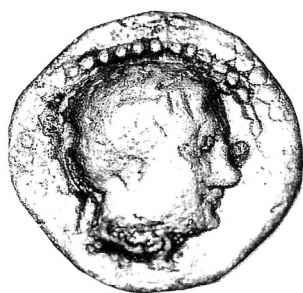

14

15

Размер 1:2

16

17

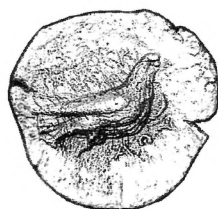
18

19

20

21

22

23

24

Размер 1:2